Rok VI. Nr. 78

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:
Na „Dziennik Pomorski“ wraz z dodatkami „Rolnik“, „Anioł Stróż“, „Ognisko Domowe“ i „Dodatkiem niedzielnym“. — W ekspedycji miesięcznie 2.20 zł. — Z odnoszeniem miesięcznie 2.30 zł. — W agencjach miesięcznie 2.30 zł. — Przez pocztę już z odnoszeniem 2.53 zł. — W ekspedycji kwartalnie 6,60 zł, przez pocztę już z odnoszeniem 7,59 zł — W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strejków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.
Pocztowe konto czekowe 201 032
Konto bankowe: Bank Powiatowy, Chojnice.
Miejska Kasa Oszczędności, Chojnice.
Tel. 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski“. Skryt. poczt. 33

Chojnice, niedziela 4 kwietnia 1926 r.

Wesołego Alleluja!

Na dzień Zmartwychwstania Pańskiego zasyłamy wszystkim Czytelniczkom i Czytelnikom oraz Współpracownikom i Zwolennikom pisma naszego najserdeczniejsze życzenia

Zdrowych i Wesołych Świąt!

Redakcja „Dziennika Pomorskiego“.

Zmartwychwstanie!

Świat cały obchodzi dziś wielkie święto, święto Zmartwychwstania Chrystusa Pana.

Skończyło się śród mąk na krzyżu życie Boga-Człowieka, życie Tego, który poświęcił się za nas, za ludzkość całą.

Dzwony kościelne głoszą Zmartwychwstanie Chrystusa, który zwyciężył straszną moc śmierci, który pokonał ducha ciemności i wstał z martwych, jako Bóg—Zbawiciel zwiastując światu tryumf prawdy i światła.

I odbywa się poprzez stary świat pochód wielkiej nieśmiertelnej idei, która obala wierzenia tysięcy i tysięcy lat, burzy świątynie pogańskie a wraz z niemi pojęcia i wierzenia ludów starożytnych.

I wstała z martwych olbrzymia, nieśmiertelna, święta idea prawdy, miłości i poświęcenia i rzuciła w świat gorejącą pochodnię nowych przekonań.

Zawrzała walka między starym a nowym światem. Ci, co nieśli i krzewili naukę Chrystusa, musieli za nią dawać, co mieli najdroższego: życie. A dawali je chętnie wierząc w Sprawiedliwość Bożą i lepszą przyszłość ludzkości.

I poniosło to życie w ofierze tysiące ludzi! I za gorzały żywe pochodnie w ogrodach cezarów rzymskich! I za wiarę Chrystusową pierwsi chrześcijanie stali się „łupem dzikich zwierząt!

Legli wielcy apostołowie nowej religji, ale religja została i zdobyła świat cały dając myśli ludzkiej nieśmiertelność a sercu wiarę, nadzieję i miłość.

Zmartwychwstanie Pańskie to wielkie święto dla ludzkości całej. Święto to powinniśmy obchodzić radośnie i wzniośle jako pamiątkę odrodzenia ludzkości przez bezgraniczne poświęcenie Odkupiciela.

Święto Zmartwychwstania uczy, że zło może panować i zwyciężać tylko chwilowo! I chociażby potęga mocy piekielnych wydawała się niezmierzoną i niezwalczoną, to jednak musi nadejść dla niej dzień kary i klęski.

Naród polski był zawsze wiernym synem Kościoła a wiarę odziedziczoną po przodkach przechowywał jako najdroższą spuściznę. Kiedy zaś gromy w niego biły, tem silniej trzymał się Krzyża Świętego wierząc, że on jest źródłem wszelkiego życia i wszelakiej sprawiedliwości.

Jak niegdyś ojcowie nasi pod znakiem Krzyża świętego walczyli z pogaństwem odnosząc zwycięstwo, tak i my dziś w wolnej i niepodległej Ojczyźnie u stóp Krzyża prośmy o siły w walce ze złem, prośmy o nadzieję lepszego jutra, prośmy o miłość, z której rodzi się czyn i poświęcenie.

Wyplemmy z serc naszych takie chwasty jak: zawiść, niezgodę, rozrzutność, gnuśność, manję procesowania się, brak wytrwałości itd.

Stwierdzajmy czynem naszą polskość i nasze przywiązanie do ziemi ojczystej!

Bądźmy wiernymi żołnierzami Chrystusowymi, jak ongiś nasi ojcowie!

Zwróćmy serca i myśli nasze tam, gdzie znaleść możemy otuchę, i moc, i pokrzepienie, i wiarę, iż Boski Odkupiciel nie opuści Swych najwierniejszych synów.

Tą wiarą owiani, śpiewajmy z całej piersi!
Wesoły nam dzień dziś nastał,
Którego z nas każdy żądał;
Tego dnia Chrystus zmartwychwstał,
Alleluja, Alleluja!

Sprawy polskie.

O likwidację majątków niemieckich.

W sprawie polsko-niemieckich rokowań likwidacyjnych ogłoszony został niemiecki komunikat, oznajmiający, że delegacja niemiecka uważa propozycję polską zawieszenia likwidacji majątków niemieckich w tych wypadkach, gdy postępowanie likwidacyjne nie zostało jeszcze wdrożone, za nie wystarczającą i nie upoważniającą do żadnych kompensat ze strony niemieckiej. Delegacja niemiecka żąda ogólnego zawieszenia likwidacji majątków niemieckich.

„Tägliche Rundschau“ dowiaduje się nadto, że rząd niemiecki uważa oszacowanie zlikwidowanych majątków za niewystarczające i zamierza żądać dodatkowego odszkodowania, wynoszącego ogółem około 300 miljonów mk. zł. W zakończeniu artykułu „Tägliche Rundschau“ wyraża nadzieję, że rząd polski zgodzi się na zawieszenie likwidacji i zakończenie w ten sposób sporu, wpływającego niekorzystnie na stosunki między obu krajami.

Jak wiadomo, oferta polska obejmowała 15 wielkich majątków ziemskich i 777 małych o obszarze 49 tys. ha, 309 nieruchomości miejskich oraz 147 udziałów w przemyśle, pozatem zwolnienia wierzytelności tytułów i walorów oraz ustępstwo w dziedzinie likwidowania osób, które na mocy swego urodzenia w Polsce tylko przejściowo posiadały obywatelstwo polskie.

Fakt złożenia podobnej oferty, wychodzącej poza ramy rokowań polsko niemieckich ustalonego obustronnie w r. 1922, a przewidującego w dziedzinie lidwidacji rozmowy tylko na temat stosowania uprawnień polskich stanowi poza stroną materjalną bardzo daleko idące ustępstwa polityczne.

Tymczasem pełnomocnik niemiecki starał się zmniejszyć znacznie powyższe oferty i nawet, kwestjonując niewątpliwe uprawnienia polskie, propozycje te odrzucił i wysunął żądania całkowitego zrzeczenia się likwidacji. Wobec powyższego stanowiska strony niemieckiej narady delegacji zostały chwilowo przerwane.

Celibat nauczycielek na Śląsku.

Sejm śląski uchwalił w drugiem i trzeciem czytaniu ustawę o tak zw. celibacie nauczycielek. Ustawa głosi, iż nauczycielka zajęta w województwie śląskiem z chwilą wyjścia za mąż rozwiązuje tem samem swój stosunek służbowy i traci posadę.

Nadużycia w łódzkiej kasie chorych.

W kasie chorych w Łodzi wykryto nadużycia, sięgające 10 000 złotych. Jak się okazuje, zarząd przyjął kilku inkasentów z wynagrodzeniem 1 procent od sta. Między innemi inkasował R. Frankiewicz ze Zgierza i Łojczyk z Łodzi, którzy zbiegli z 10 000 zł. Policja przychwyciła obydwóch w stolicy.

Kurs dla młodzieży żeńskiej na Uniwersytecie Ludowym w Zagórzu pow. wejherowski.

Kurs rozpoczyna się dnia 15 kwietnia i potrwa do 15 sierpnia 1926 r. Celem Uniwersytetu jest wychowanie przez naukę cnót obywatelskich, gorącą miłość ojczyzny na zasadach chrześcijańsko katolickich.

Przedmioty nauki: historja powszechna — historja polska — literatura polska — geografja — geometrja — przyroda — język polski — wykłady religijne — rachunki — fizyka i chemja — astronomja — gimnastyka — roboty ręczne.

Na kurs przyjmujemy młodzież od 18 go roku życia. Po prospekty i warunki opłaty należy się zgłaszać do Uniwersytetu Ludowego w Dalkach pod Gnieznem, załączając 15 groszowy znaczek na odpowiedź.

Nadmieniamy, że wobec trudnych warunków finansowych można uiszczać opłatę także w naturaljach (zboże itd.) po poprzednim porozumieniu się z dyrekcją.

Sprawy polityczne.

Spadek czerwońca bolszewickiego.

Od pewnego czasu daje się zauważyć znaczny spadek czerwońca. Powody spadku są natury wewnętrznej, zagranicą bowiem nie przeprowadza się obecnie tranzakcyj w walucie rosyjskiej. Rząd przed sięwziął energiczne zarządzenia przeciwko podkopywaniu kursu czerwońca i aresztował w ostatnich dniach szereg podejrzanych osób. Zamierzone jest również utrudnienie wyjazdów zagranicę i występów zagranicznych artystów w Rosji. Rząd planuje też ograniczenie przywozu artykułów zbytku i ma podwyższyć taryfy od przesyłek pocztowych i bagażu.

O przewóz bydła przez Czechosłowację.

„Neues Wiener Journal“ donosi z Pragi, że bawiący tam kanclerz austrjacki dr. Tamek interwenjował u rządu czechosłowackiego w sprawie zakazu przewozu bydła i świń z Polski przez Czechosłowację. Rząd praski zapewnił kanclerza, iż udzieli ułatwień w sprawie przewozu bydła i świń na rynek wiedeński. Krążą nawet pogłoski, iż zakaz ten będzie zupełnie zniesiony.

Muzeum rewolucyjne w Mińsku.

Jak donosi „Nasza Gazeta“, w Mińsku w dniu 1. maja nastąpi otwarcie białoruskiego muzeum rewolucyjnego, w którem zgromadzono przeszło 3000 dokumentów i przedmiotów, związanych z białoruskim ruchem rewolucyjnym.

Najpoczytniejsze pismo w Rosji sowieckiej.

Najpoczytniejszem pismem w Rosji sowieckiej jest Krestjanska Gazeta, której dzienny nakład wynosi przeszło miljon egzemplarzy. Gazeta ta posiada przeszło 5.600 korespondentów na prowincji rosyjskiej. W tych dniach odbyła się w moskiewskim Teatrze Wielkim wielka uroczystość jubileuszowa wspomnianego pisma, w której wzięli udział wybitni przedstawiciele sowieckiego świata publicznego.

Żądania kobiet rumuńskich.

Narodowa rada kobiet w Rumunji wydała odezwę przedwyborczą, w której zamieszczono szczegółowy program polityczny i socjalny kobiet rumuńskich. Między innemi domaga się manifest przyznania kobietom prawa wyborczego, płacenia za święta robotnicom i urzędnicom, przyznania wynagrodzenia kobietom, znajdującym się w ciąży itd. W dalszym ciągu żąda Rada narodowa kobiet zwiększenia ilości żeńskich szkół technicznych, powołanie sądów dla nieletnich, z udziałem kobiet itd.

Kara śmierci za roztrwonienie.

W Czycie w Bolszewji aresztowano wybitnego szantarzystę Matusa, który ukrył 13.000 rubli, zabranych z agentury produktów rolnych. Sąd skazał go za roztrwonienie na karę śmierci przez rozstrzelanie.

Skazani za szpiegostwo.

Sąd główny w Charkowie skazał oskarżonych o szpiegostwo na rzecz Rumunji — Nagajlisa i Czymryniszyna, przerwszego na rozstrzelanie, drugiego na 5 lat ciężkiego więzienia. Sąd najwyższy Ukrainy zatwierdził wyrok, zamieniając Nagajliso vi karę śmierci na 10 lat ciężkiego więzienia.

Ukryta amunicja w Anglji.

W pewnym domu na jednej z najruchliwszych ulic Dublina wykryto bardzo znaczną ilość amunicji wojennej. Magazyn składał się z 18 skrzyń materjałów wybuchowych, 300 granatów, 10 000 petard oraz wielkiej ilości nabojów.

Zaraźliwe choroby na Ukrainie.

„Charkowskij Proletarij“ pisze, iż w okręgu charkowskim panuje epidemicznie tyfus brzuszny i plamisty, oraz inne choroby zaraźliwe. Przyczyną tego jest brud, panujący w miasteczkach i wsiach, brak zdrowej wody, zanieczyszczenie studzien itp.

Delegacja sowiecka w Gdańsku.

W Gdańsku bawiła delegacja sowiecka, złożona z kilku osób. Delegacja odbyła narady z zarządem stoczni gdańskiej w sprawie dostarczenia Rosji kilku bagrów i innych maszyn, które mają służyć do oczyszczenie zaniedbanego od szeregu lat kanału Dniepr—Bug—Wisła w celu umożliwienia spławu drzewa rosyjskiego przez Polskę do Gdańska.

Wydalenie Zinowiewa z Rady komisarzy bolszewickich.

Na plenarnem posiedzeniu petersburskiej Rady, na przewodniczącego, jak donosi „Rul“, został powołany członek Cika, Lomarow. Dotychczas był nim Zinowiew. Lomarow podczas niedawnego zatargu partyjnego stanął po stronie centralnego komitetu i rozstał się z opozycją petersburską.

O koronę b. cesarzowej niemieckiej.

Korona, którą ostatnia cesarzowa Niemiec miała na głowie podczas uroczystości swych zaślubin, została zabrana przez eks-kaizera i przerobiona, gdy Wilhelm

wstępował w powtórne związki małżeńskie z obecną swą żoną

Frakcja socjalistyczna w Reichstagu wniosła już swego czasu interpelację w tej sprawie i domagała się zwrotu klejnotu, będącego własnością państwa, a nie rodziny cesarzowej.

Rząd odpowiedział wówczas, iż korona została rzeczywiście wywieziona z Berlina, trudno jednak jest zapewnić, czy i kiedy będzie mogła powrócić do skarbu państwowego.

Rzeczywiście do chwili obecnej znajduje się ona w posiadaniu byłego cesarza. Sprawa ta staje się dziś bardzo aktualną, gdyż korona posiada wartość trzech i pół miljona marek. Jeśli klejnot nie zostanie zwrócony, rząd będzie zmuszony potrącić tę sumę z odszkodowania, jakie zostanie przyznane byłemu cesarzowi.

Cziczerin — burżujem.

Na bankiecie, wydanym niedawno przez Brianda w Paryżu na cześć Cziczerina, ten komisarz sowiecki do spraw zagranicznych opowiedział wyborną anegdotkę. Oto kiedy Cziczerin jechał do Marsylji i opuszczał już tamtejszy dworzec kolejowy, zastąpił mu drogę żebrak o bardzo podejrzanym wyglądzie i poprosił go o jałmużnę.

Cziczerin ominął żebraka, nie dając mu żadnej jałmużny. Wówczas żebrak się rozgniewał i obsypał Cziczerina najordynarniejszemi wyrazami, wołając:

— Poczekaj tylko ty przeklęty burżuju, powiesimy cię na latarni. Wkrótce i my we Francji będziemy mieli sowiety, a wtenczas zobaczysz, co z tobą będzie.

Brak maszyn rolniczych w Rosji.

„Ekonomiczeskaja Zyźń" donosi że Stalingradzka gub. z powodu braku narzędzi i maszyn rolniczych, znajduje się w katastrofalnem położeniu. Niema prawie żadnych kredytów na ten cel, to też wielka ilość pól nie będzie obsianą. Maszyny będą stały na składach, bo niema ich za co sprowadzić.

Kiereński o przyszłości Rosji.

Mieszkając obecnie w Paryżu, tuż obok dawnej Bastylji, Kiereński wydaje dziennik „Les Journes".

Były dyktator Rosji twierdzi, że z powodu przemęczenia mas ludowych długotrwałą i niepomyślną wojną, podczas gdy rewolucjoniści chcieli dochować wierności sprzymierzeńcom i odrzucili projekt odrębnego dnia pokoju z Niemcami.

Nie rokuje jednak Kiereński bolszewizmowi rózowej przyszłości.

„Niema przykładu w dziejach — mówił — aby rząd despotyczny mógł sam zrezygnować pewnego dnia dobrowolnie ze swej nieograniczonej władzy. W takich warunkach ewolucja jest początkiem rewolucji.

Sprawy gospodarcze.

Dochody Monopolu Tytoniowego.

Wpływy z Monopolu Tytoniowego do Centralnej Kasy Państwowej w miesiącu marcu rb. wynosiły 18 miljonów złotych. Od początku roku Monopol Tytoniowy przyniósł skarbowi państwa 53 miljony złotych dochodu.

Zmiany w Państw. Urzędach Pośrednictwa Pracy na Pomorzu.

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej zarządziło co następuje:

1. Z dniem 1 kwietnia br. znosi się Ekspozytury Państwowych Urzędów Pośrednictwa Pracy w Chełmży Brodnicy, Tczewie i Wejherowie.

2. Przenosi się z dniem 1 kwietnia br Państwowe Urzędy Pośr. Pracy:

a) ze Starogardu do Tczewa,

b) z Kościerzyny do Wejherowa.

3. Przydziela się Ekspozyturę PUPP. w Chojnicach do nowoutworzonego PUPP. w Tczewie, wyłączając ją z dytychczasowego PUPP. w Kościerzynie.

Wobec powyższych zmian sieć Państwowych Urzędów Pośr. Pracy na obszarze Wojew. Pomorskiego obejmować będzie nast. powiaty:

1) P. Urząd Pośr. Pracy w Toruniu: miasto Toruń, powiaty: toruński, chełmiński i wąbrzeski.

2) P. Urząd Pośr. Pracy w Grudziądzu: miasto Grudziądz, powiaty: grudziądzki, świecki, brodnicki, lubawski i działdowski.

3) P. Urząd Pośr. Pracy w Tczewie i ekspozytura w Chojnicach, powiaty: tczewski, starogardzki, gniewski, chojnicki, tucholski i sępoleński.

Celem uniknięcia jakichkolwiek nieporozumień zwracamy na powyższe zmiany uwagę interesowanych.

KRONIKA.

Dziś: 3. 4. 26.	x Wielka; Marja Egipcj., pok; Ryszard p. w. Słońca wschód 5.34 zachód 18.35 Księżyca wschód — zachód 8.08
Jutro: 4.-4. 26.	Izydor, b. w. dr. Słońca wschód 5.31 zachód 18.36 Księżyca wschód 24.25 zachód 8.47
Pojutrze: 5. 4. 26.	Wincenty Fer., w; Irena. p. Słońca wschód 5.29 zachód 18.38 Księżyca wschód 1.32 zachód 9.30
Wtorek: 6 4 26	Juljanna, p; Celestyn pp. w. Słońca wschód 5.27 zachód 18.40 Księżyca wschód 2.31 zachód 10.37

Z miasta.

Chojnice, dnia 3 kwietnia 1926 r.

— **Wypoczynek świąteczny dla drużyn kolejowych.** Ministerstwo Kolei wydało zarządzenie do wszystkich dyrekcji kolejowych nakazujące wstrzymanie ruchu towarowego na Polskich Kolejach Państwowych od godz. 18 dnia 3. 4. do godz. 6. dnia 5. 4., celem zapewnienia wypoczynku świątecznego drużynom parowozowym i pociągowym. Jedynie tylko pilne transporty wojskowe z ludźmi, oraz ładunki szybko się psujące i żywy inwentarz będą dostawione do miejsca przeznaczenia. W sprawie uregulowania transportu tranzytowego z Górnego Sląska i Niemiec do Prus Wschodnich i napowrót, dyrekcje kolejowe katowicka, poznańska i gdańska mają się porozumieć z odpowiedniemi dyrekcjami niemieckiemi.

— **Z Urzędu Stanu Cywilnego.** Urodzenia w czasie od 23. III. do 1. IV. 1926. Jutrzenka-Trzebiatowski Franciszek, urzędnik firmy drzewnej z Czerska syn; Kaszubowski Stefan, robotnik kolej., syn; Męczykowski Jan, stolarz, córka; Breski Franciszek, robotnik kolej., córka; Lewiński Franciszek, robotnik, córka; Pałczyński Klemens, pomocnik warsztatu kolej., syn; Marszałek Antoni, rewident celny, syn; Drewek Józef prowizoryczny zwrotniczy II kl., córka; Karlewicz Zygmunt, kupiec, syn; Lewandowski Augustyn, maszynista, córka; Wolski Bernard, ogrodowy, syn; Gierszewski Bronisław, robotnik kolej., córka; Deyk Franciszek, prowizoryczny starszy stacyjny, syn; Makowski Franciszek, kupiec, syn; Ossowski Józef, piekarz, syn; Grzebień Piotr, robotnik, córka; 2 nieślubne urodzenia

Zgony: Józef Kaszubowski w wieku 1 dzień, syn robotnika kolej. Stefana K. z Mickiewicza 9; Alfons Zychski w wieku 2 lat, syn robotnika Leona Z. z Chojnat; wdowa Rozalja Prange ur. Fethke w wieku 85 lat z Człuchowskiej 28; Franciszka Ciża, bez zawodu w wieku 22 lat z Człuchowskiej 31, wdowa Zofja Stockebrand ur. Schild w wieku 75 lat z Dworcowej 28—30; Antoni Januszewski w wieku 15 lat i 6 miesięcy z Mühlhofu; Witold Zbigniew Antoni Kaźmierski w wieku 2 lat, syn kupca Antoniego K.

— **Czytelnia Ludowa** mieszcząca się w domu p. Kaletty będzie zamknięta w oba święta. Wypożyczanie rozpocznie się we wtorek po świętach jak zwykle, od godz. 5.30 do 7 wiecz.

— **Z II Izby Karnej Sądu Okręgowego.** Stają: Marcin Chrapkowski, Tomasz Chrapkowski, zam. w Kościerzynie, o to, że kilku czynami dopuścili się zbrodni kradzieży i to w sierpniu 25 r. w Kościerzynie na szkodę skarbu państwa z dworca kolejowego 1 i pół ctn. węgli wartości 4 zł, w styczniu br. w Kościerzynie na szkodę Teofila Zyndy 7 ctn. brukwi, dalej osk. pierwszy w grudniu 25 r. zabrał na szkodę Gustawa Behrenta 3 deski wartości 8 zł. Osk. pierwszy był już kilkakrotnie za kradzież karany. Podczas rozprawy osk. przyznają się do zarzuconego im czynu. Po przeprowadzonej rozprawie uznaje sąd oskarżonego Chrapkowskiego winnym zbrodni zwykłej kradzieży w 3 wypadkach osk. Tomasza Chrapkowskiego zwykłej kradzieży w jednym wypadku i zasądza Marcina Chrapkowskiego na łączną karę więzienia przez 6 miesięcy, wliczając mu areszt śledczy, Tomasza Chrapkowskiego na karę więzienia przez 5 dni. Od reszty oskarżenia osk. uwolniono. Koszta ponosi osk.

Juljan Jażdżewski, zam. w Czarlinie pow. Kościerzyna o to, że w październiku 25 roku z niedbalstwa naruszył przysięgę złożoną przed sądem pokoju w Chojnicach jako przed władzą powołaną do odbierania przysiąg. Podczas rozprawy osk. do winy się nie poczuwa. Po przeprowadzeniu rozprawy sąd osk. od winy i kary uwolnił. Koszta ponosi skarb państwa.

— **Targ tygodniowy z dnia 3 kwietnia.** Żądano następujące ceny: masło 2.60— zł. funt jajka 1.70— zł. mendel, wieprzowina 1,10—1.20 zł, skopowina i cielęcina 0,70 zł. funt, wołowina 0,70—0,80 gr., mięso siekane 1,20 zł, świeża słonina —1.50 zł., wędzona słonina 1,90 zł, łój 2,00 zł, żywe gęsi — zł. za sztukę, kury 0,00—0 00 sztuka, kiełbasa krwawa 60,80 biana —1,00 zł., mięsna 1.40 zł., płotki 40-50 gr. funt, mareny 80 gr, okonie 60—80 gr, szczupaki 110 gr, miętusy 1 zł., liny 1,20 zł., węgorze 1.80 zł, indyki 0—00 zł. za sztukę, kaczki 0.00-0.00 zł. za szt., kartofle 2.50—0.00 zł ctr, drzewo 11—20 zł. furka, prosięta 50—60 zł. za parkę, żyto 9,50,wies 673

— **Dodatek reklamowy.** Do dzisiejszego miejskiego nakładu naszego pisma dodajemy dodatek reklamowy Katreinera kawy słodowej Kneippa.

Z Pomorza.

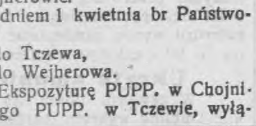
— **Czersk.** (O prezesa monarchistów) Nasza korespondencja o założeniu koła monarchistów w Czersku okazała się o tyle mylną, że prezesem nie został wybrany ks. prob. Sprengel. Była wprawdzie taka propozycja, lecz ostateczny wybór prezesa odłożono na następne zebranie.

— **Klonowo**, pow. tucholski. (Licytacja na drzewo). W sobotę odbyła się tutaj w lokalu p. Friesego licytacja na drzewo użytkowe i opałowe z okolicznych lasów państwowych pochodzące, a należące się do Nadleśnictwa Zamrzenica. Ceny na drzewo długie (użytkowe) wahały się za I—IV kl. w wysokości od 11—21 a nawet w niektórych wypadkach i więcej złotych. Za drzewo opałowe płacono: za metr szczap sosnowych od 6—10 złotych. Wałki sosnowe za metr. 4—6 zł. Więc naogół powiedzieć można ceny były dość wysokie. Dodać należy że przybyło dużo chcących się zaopatrzyć w drzewo.

— **Grudziądz.** (Współdzielnia osadników) W Grudziądzu powstaje w tych dniach współdzielnia osadników, którzy mają na celu założyć na przedmieściu miasta Grudziądza Tuszewo, kolonję robotniczą. Spółka ma zamiar budować domy robotnicze z ogródkami. Dzięki pożyczce, jaką udało się uzyskać w Ameryce, założenie osady nie będzie napotykać na większe trudności. Na czele spółki stoi inż. Jakubowski. W zarządzie zasiadają dyr. Rink i Peicher.

— **Skarszewy.** (Wielki pożar) W zakładach młyńskich p. Dahlmanna wybuchł pożar, który zniszczył czteropiętrowy budynek, znajdujący się w środku zakładów. Prócz miejscowej straży pożarnej przybyły na miejsce pożaru wszystkie okoliczne sikawki, również zaalarmowano straże pożarne w Starogardzie i Gdańsku. Straż pożarna z Gdańska wyposażona w najnowsze przyrządy ratunkowe przybyła około 5 po

Gawędy Ojca Bibuły z Chojnic.

Dobry wieczór! Spotykamy się dziś ostatni raz przed świętami!

Panie starszy, proszę o trzy groczki!

Nie sądźcie, przyjaciele, że zamawiam groczki dlatego, że to po pierwszym!

Bynajmniej, chcę tylko użyć sobie i kieszeni, bo mam wiele bilonu, który ciężko obnosić ze sobą!

No, i cóż nowego? Poszliście po „Poselską"?

Co? Dostaliście „Senatorską?" Fi, fi, co to znaczy? To i wódka już awansowała!

Patrzcie jeno, wyrabiają już „Senatorską"!

I jakżeż tu ludziska nie mają się burzyć?

Ty, Zamroczyński, popijasz tu sobie już „Senatorską", a innych zaledwie stać na prostą „Siwuchę"!

Widzisz, człowieku, jaka to niesprawiedliwość na świecie!

Maluczko — a i naszemu Filutowskiemu zacznie się uśmiechać program komunistyczny!

On jest już z natury dość radykalnie usposobiony!

Powiadała mi jego matka, że gdy się urodził, to krzyczał w niebogłosy! Niczem Okoń w Sejmie lub prezes towarzystwa niemowląt nieślubnych!

Nie gniewaj się, Filutowski, ale kto wie, czy i ciebie nie zrobią jeszcze posłem!

Pamiętamy, jak to razu pewnego — gardłowałeś na wiecu a wszyscy bili ci brawa!

Niestety takie to już są dziś czasy, że kto krzyczy ten jedzie!

Gdyby naprzykład nasz praprajociec Adam miał wielką gębę, toby Ewa nie miała odwagi zawierać jakiś tajny kompromis z wężem!

Ale ten fujara nietylko że był spokojny na wszystko, lecz przyjął jeszcze od Ewy ogryzek.

Mówię wam, przyjaciele: Był to największy safanduła na świecie!

Gdyby już wtedy żył Sokrates, to napewno powiedziałby o nim: On nawet nie wie o tem, że nic nie wie!

Co mówisz, Filutowski? Ewa nie była Ksantypą?

Masz słuszność, przyjacielu! Lecz to ci mówię, że gdyby wąż kazał jej obciąć włosy, toby zrobiła sobie „bubikopf" a Adam niebyłby pisnął ani słowa!

Nie chcę ja tam się mieszać do teki spraw wewnętrznych naszych dzisiejszych Adamów, lecz to wam mówię, przyjaciele, że Ewy nas zapuście zawojują, skoro my jeszcze się z letargu i nie wyleczymy się ze słabości naszego praprajoczulka!

Przeżywamy obecnie ciężkie przesilenie gospodarcze! Waluta nasza nie może jakoś podnieść się tak, jakbyśmy sobie tego szczerze życzyli!

Nasze warsztaty pracy leżą odłogiem! Urzędników stale się redukuje, skutkiem czego powiększają się szeregi bezrobotnych i niezadowolonych!

Dlaczego jednak nie redukuje się różnych nadobnych żon, ciotek i kuzynek zapełniających biura państwowe?

Aż włosy dębem mi stanęły, kiedym w tych dniach wyczytał, że ministerstwo spraw wojskowych zredukowało 800 urzędniczek — mężatek!

Więc aż tyle ich tam było! Dlaczego wcześniej nie pomyślano o redukcji tych wielbicielek guzików świecących?

Muszę wam powiedzieć, przyjaciele, że kiedym razu pewnego był w biurze wojskowem, to widziałem córę Ewy czytającą książkę w obecności swego naczelnika! Nie chcę już mówić o herbatce i papierosiku!

No, przynajmniej teraz doszliśmy do przekonania, że trzeba coś zrobić, bo inaczej podatki będą coraz większe a ludzie będą musieli mozolnie szukać, jak szukał Diogenes światła z świecą w ręku w białym dniu!

Panie starszy, płacę!

Pomówimy jeszcze nieraz na ten temat, przyjaciele, a teraz życzy wam wesołego jajka wielkanocnego

Wasz

OJCIEC BIBUŁA.

poł. z samochodową sikawką w czasie, gdy dalsze ebezpieczeństwo zostało przez miejscową straż pożarną stłumione, wobec czego swej czynności nie rozwinęła. Szkody są wielkie, gdyż wszelkie maszyny i nowoczesne urządzenia zostały w wymienionej części zupełnie zniszczone.

— **Tczew.** (Nowy komendant policji państw.) Komendantem policji państwowej na powiat tczewski został mianowany z dniem 1 kwietnia komisarz Szyszkiewicz Alfons z komendy wojewódzkiej w Toruniu.

Komisarz Guzikowski został zredukowany na podstawie art. 116 dotyczącego redukcji urzędników.

— **Małe Czyste**, pow. chełmiński. (Okradł własnego ojca.) W tych dniach zdarzył się tu smutny wypadek. Oto wyrodny 23-letni syn poczciwych rodziców, Stanisław Pokorny z Małego Czystego, już od dłuższego czasu niepokoił rodziców swem postępowaniem. Teraz, odczekawszy okazji, zabrał z cukrowni w Chełmży należące się ojcu pieniądze, a z kasy gminnej 1000 zł., poczem wyjechał w niewiadomym kierunku.

— **Łowiń**, pow. świecki. (Pożar). W poniedziałek wieczorem około godziny 8 wybuch w niewytłomaczony sposób na pobliskiej majętności Łaszewo. ogień, któremu uległa duża stodoła wraz z zapasami słomy, siana, nieco zboża około 200 ctr. kartofli i młockarka.

Straty powstałe są duże. Przyczyna pożaru nieznana, lecz przypuszczać można by, że ogień został podłożony, lub też przez jakąkolwiek nieostrożność spowodowany. Łunę z tego pożaru, owego wieczoru widać było w dość dalekiej okolicy.

— **Lubania Lipiny**, pow. świecki. (Z życia wojaków). Za inicjatywą kilku tutejszych dzielnych obywateli, założono tutaj przed niedługim jeszcze czasem towarzystwo Powst. i Wojaków. Na zebranie organizacyjne przybyło dużo tutejszych obywateli. Także przybyli na takowe przedstawiciel PKU, prezes Wojaków ze Swiekatowa p. Składanowski, oraz miejscowy wójk p. Szulc z Niemieckich Łąk. Ostatni, zagaił zebranie i takowem przewodniczył. Przedstawiciel PKU. objaśnił zebranym znaczenie cele i zadania towarzystw b. Powstańców i Wójaków oraz potrzebę takowych. Na koniec zachęcał do założenia w tutejszej wiosce powyższego towarzystwa... co też się stało. Wybrano sobie zarząd W skład tegoż wchodzą jako prezes druh Sitkiewicz, zastępca naucz. druh Kozłowski, sekretarz druh Pipowski Alojzy, skarbnik druh Kocikowski, komendant druh Buśka St. zastępca druh Staniszewski, referent oświatowy druh Nitka. Sąd wojacki składa się z druhów: Kruczyński i Kozłowski. Członków na powyższem zebraniu wstąpiło, wraz z młodzieżą wojacką przeszło 50. Więc tak zostało w powyższej wiosce Towarzystwo Powstańców i Wojaków założone i jak dotąd widać rozwija się. Niedługo temu zmarł członek powyższego towarzystwa śp. Stanisław Łydkowski lat 25. W pogrzebie tegoż całe towarzystwo wraz z orkiestrą wzięło udział.

— **Toruń.** (Ruch budowlany). Na posiedzeniu komisji administracyjno finansowej m. Torunia postanowiono przystąpić do zburzenia 3 domów przy ul. Piekary, celem uregulowania ulicy Różanej, łączącej rynek Starego Miasta z Bydgoskiem Przedmieściem, na której ma być położony tor tramwajowy. Roboty koło rozbiórki jak i około układania toru tramwajowego rozpoczną się w najbliższym czasie.

— **Gdynia.** (Starania o urząd celny). Towarzystwo kupców samodzielnych w Wejherowie zwróciło się do ministerstwa skarbu z prośbą o otwarcie urzędu akcyzowego w Gdyni, celem pobierania opłat od towarów które przychodzą z Gdańska do powiatów kaszubskich. Do tego czasu bowiem towary które wychodzą z Gdańska, skierowano do Torunia, gdzie po pobraniu opłaty akcyzowej wracały z powrotem do Gdańska, a stamtąd dopiero na miejsce przeznaczenia.

Z Poznańskiego.

— **Inowrocław.** (Posada dla lekarza). Zarząd Powiatowy Kasy Chorych w Inowrocławiu rozpisał konkurs na posadę lekarza szpitalnego, oddział chirurgiczny w Gniewkowie. Zyciorys i metrykę urodzenia wraz z curiculum vitae i podaniem należy wnosić do zarządu Powiatowej Kasy Chorych w Inowrocławiu.

Ostatnie telegramy.

Bunt marynarzy angielskich.

Z Vigo donoszą, że do tamtejszego portu zawinął okręt angielski z sygnałami niebezpieczeństwa z powodu buntu marynarzy. Zbuntowanych marynarzy rozbroili marynarze hiszpańscy i po wysadzeniu na ląd odstawili do więzienia.

Aresztowania w Grecji.

Premjer Pangalos polecił aresztować kilku redaktorów dzienników ateńskich z powodu artykułów, krytykujących postępowanie rządu.

Gwałtowny huragan zniszczył miasto.

Gwałtowny orkan zniszczył w stanie Texas miasto Beaumont w Ameryce.

Ofiarą orkanu padło mnóstwo wielkich gmachów Liczba zabitych jest olbrzymia.

Liczba ludności Litwy.

—Ludność Litwy wynosiła w dniu 1 stycznia 1926 r. 2.230 000 mieszkańców.

I taki liliputek śmie zaczepiać Polskę!

Walka więźniów z dozorcami.

Kilku więźniów, eskortowanych w pociągu, idącym z Kiejdan do Szawol, napadło na wartowników, którzy w obronie swej zabili jednego więźnia, a dwóch ranili. Ucieczka została udaremniona.

Dola redaktora polskiego w Niemczech.

Sąd ławniczy w Olsztynie skazał redaktora „Gazety Olsztyńskiej" p. Kazimierza Jaroczyka na 3 miesiące więzienia za rzekomą obrazę generała niemieckiego dr. Bahrs Feldta.

Oto los redaktora polskiego w Niemczech!

Wesoły kącik.

Rozmyślania pijaka.

...Jaki to człowiek dziwny ma ustrój: nogi przemoczysz — gardło cię boli, gardło przemoczysz — nogi cię bolą.

Ruch w Towarzystwach.

Chojnice. Zebranie Tow Powst. i Wojaków odbędzie się w środę dnia 7 kwietnia br. o godz. 8 wiecz. w salce p. Jaźdżewskiego. Uprasza się wszystkich wysłużonych wojskowych o przybycie na to zebranie celem wpisania się na członków. Wszystkich druhów uprasza o kompletne przybycie.
„Wolność" Zarząd.

Chojnice. Zebranie tow. Polek odbędzie się w piątek dnia 8 kwietnia w Starostwie o godzinie 6-tej po poł. Na porządku obrad wykład p. Bojarskiej. O liczny udział prosi Zarząd.

Brusy. Zebranie Tow. Ziemianek koła powiatu chojnickiego odbędzie się w środę, dnia 6 kwietnia w lokalu Kupca o godz. 4-tej po poł.

Na porządku obrad wykład pani Głowczewskiej z Lipienic. O liczny udział prosi Zarząd.

Lubnia. Zebranie Tow. Gimnast. „Sokół" odbędzie się w niedzielę dnia 11 bm. o godzinie $5^1/_2$ po poł. na sali p. Turowskiego.

O liczny udział członków i gości prosi Zarząd.

— **Wiele.** Zebranie Sodalicji Marjańskiej Zeńskiej odbędzie się w drugie święto Wielkanocne po nabożeństwie w salce parafjalnej. Zarząd.

Zalno, pow. tucholski. W drugie święto Wielkanocy dnia 5 kwietnia o godz. 16 odbędzie się w lokalu szkolnym zebranie Tow. Powst. i Wojaków. O liczny udział członków prosi Zarząd.

Giełda Gdańska.

dnia 3 kwietnia 1926 r.

100 złot. 65.78 guld. gd.

Kurs dolara w Warszawie.

dnia 3 kwietnia 1926 r.

dolar 7 90 zł.

Koniec części redakcyjnej.

Redaktor naczelny: Leon Formański
Redaktor odpowiedzialny: Stefan Tobolski.
Drukiem i nakładem drukarni „Dziennika Pomorskiego." w Chojnicach.

Dzisiaj o godz. 11 w nocy zasnął po długich, z niezmierną cierpliwością znoszonych cierpieniach, zaopatrzony Sakramentami św. mój drogi mąż, nasz kochany ojciec, teść, brat i wuj

Ś. p.

Bernard Ruhnke

w 67 roku życia.

O czem zawiadamia w ciężkim smutku pogrążona

Anna Ruhnke z d. Wyczanowska.

Dzień pogrzebu poda się jeszcze.

Do wiosennych zasiewów

Jeszcze do dyspozycji uznane przez W. I. R. Poznań i W. I. R. Toruń.

Oryg. P. S. G., Owies żółte ziarno (Gelbkornhafer) żółty wczesny odporny przeciw wyleganiu na lekkie i ciężkie ziemie bardzo plenny, do rodne ziarno.
Oryg. i I szy odsiew P. S. G. „Owies żółta gwiazda“ (Gelbsternhafer) żółty średnio późny przy wczesnym siewie daje na więcej wilgotnych gruntach bardzo duże plony dorodnego ziarna.
Oryg. P. S. G. 4 ro rzędowy jęczmień „Nordland“ znamienity jęczmień na paszę i browarny na lekkie i średnie ziemie.
Oryg. P. S. G. jęczmień „Gambrinus“ wyprzedany.
I-szy odsiew P. S. G. jęczmień „Gambrinus“, browarny na lekkie ziemie z dorodnem ziarnem.
Ceny ponad najwyższe notowanie Giełdy Poznańskiej na owies, jęczmień browarny resp. pastewny przy oryginalnych - 55 proc. I szy odsiew - 35 proc.
Orginalny i I-szy odsiew „Kl. Sp. Wohltmann“
„ P. S. G. „Nowe Industria“ prawie wyprzedane
„ „ „Wczesne Müllera“ wyprzedane
I szy odsiew P. S. G. „Wczesne Müllera“ prawie wyprzedane.
Ceny przy oryg. 180 proc., I szy odsiew 100 proc. ponad 1,50 zł. za 50 kg. resp. ponad przewyższające tą cenę notowanie ziemniaków fabrycznych.
Orginalne i I szy odsiew P. S. G. „Blücher“
„ „ „ „Odenwälder Blaue“
„ P. S. G. „Alma“
„ „ „Werder“ wyprzedane
I-szy odsiew P. S. G. „Werder“
Ceny przy orginalnych 160 proc. I szy odsiew 90 proc. ponad 1.50 zł. za 50 kg. resp. ponad przewyższające tą cenę notowanie ziemniaków fab.
Oryginalne i I szy odsiew „Kl. Sp. Silesia“ przy oryginalnych 140 proc., I szy odsiew 80 proc. do ceny podstawowej.

Polsko-Niemiecka Hodowla Nasion T. z o. p.
Deutsch-Polnische Saatzuchtgesellschaft
Zamarte
p. Ogorzeliny pow. Chojnice (Pomorze) adr. telg. „Ponihona-Ogorzeliny“.

Niniejszem podaję do wiadomości, iż **z dniem 1 kwietnia otwieram przy ulicy Strzeleckiej nr. 8 part.**

pierwszy polski pensjonat

Prosząc o łask. poparcie pozostaję pełna poważania

K. Nieborowska.

Poszukiwanie zaginionego w czasie wojny polsko-bolszewickiej. 786

Wszystkich, którzyby mieli jakiekolwiek wiadomości o **szeregowcu Józefie Szrederze** urodzonym 13. 2. 1902 r. w Frydrychowie powiat chojnicki zamieszkałym tamże, uprasza się o zawiadomienie brata wymienionego **Teofila Szredera** w Frydrychowie pow. chojnicki. Szeregowiec **Józef Szreder** służył w 65 pułku piechoty 1 komp. I baonu i zaginął między Mławą i Praśnicą w czasie walk polsko-bolszewickich.

Ogłaszajcie w „Dzienniku Pomorskim“.

Wezwanie.

Właściciel drzew owocowych a zwłaszcza wierzb i krzewów wzywa się niniejszem do usunięcia wszelkich gniazd i zarodków gąsienic z drzew wymienionych i to najpóźniej do dnia 1. 5 br.

Niezastosujących się do powyższego ukarze się w myśl § 368² ustawy karnej na podstawie rozp. naczeln. prezesa z dnia 5. 3. 1866 r. (A. Bl. str. 76).

Chojnice, dnia 1 kwietnia 1926 r. 798

Urząd Policji Miejskiej.

W rejestrze handlowym oddział A tutujszego Sądu Powiatowego zapisano pod nr. 361 firmę: Drogerja aptekarza Kazimierza Żaka, a jako właściciela tejże aptekarza Kazimierza Żaka Chojnice.

Chojnice, dnia 17 lutego 1926 r.

Sąd Powiatowy.

W rejestrze handlowym A tut. Sądu Powiatowego zapisano pod nr. 362 firmę: Oskar Weiland skład cygar, a jako właściciela tejże Oskara Weilandta Chojnice.

Chojnice, dnia 25. lutego 1926 r.

Sąd Powiatowy.

W rejestrze handlowym A zapisano pod nr. 363 firmę: Księgarnia i skład papieru, liniarnia i introll gatornia właściciel Maks Bennewitz Chojnice.

Chojnice, dnia 25 lutego 1926 r.

Sąd Powiatowy.

W rejestrze handlowym tut. Sądu Powiatowego oddział A. zapisano pod nr. 364 firmę: August Klescht skład kolonjalny i delikatesów a jako właściciel tejże Kurt Klescht Chojnice.

Chojnice, dnia 25 lutego 1926 r.

Sąd Powiatowy.

W rejestrze handlowym A. tutejszego Sądu Powiatowego zapisano pod nr. 365 firmę: Handel skór i przyborów właściciel Teoder Klein Chojnice.

Chojnice, dnia 25 lutego 1926 r.

Sąd Powiatowy.

W rejestrze handlowym A zapisano pod nr. 366 firmę: Księgarnia Polska właśc. Józefa Grochowska.

Chojnice, dnia 27 lutego 1926 r.

Sąd Powiatowy.

W rejestrze handlowym oddział A. tutejszego Sądu Powiatowego zapisano pod nr. 367 firmę: Dom Towarowy Brusy a jako właściciela tejże Benno Lewiński Brusy.

Chojnice, dnia 1. marca 1926 r.

Sąd Powiatowy.

KINO NOWOŚCI

W 1 i 2 święto i 3 święto
o godz. 6 i 8 mej. o godz. 8 mej.

Wielki program świąteczny!

Romans królewski

Współczesny dramat w 2 serjach razem 10 aktach podług powieści

Antony Hope'a

Całość w jednym programie. Około 3 tysiące metrów! Opracowany na tle współczesnych stosunków na jednym z dworów królewskich

AKCJA

rozgrywa się w stolicy Rurytanji w Prawnie i na zamku Wielkiego Michała Czarnego w Zendzie.

DO TEGO!

Uroczystości pogrzebowe
śp. J. E. ks. Kardynała Prymasa

Edmunda Dalbora
w Poznaniu i Gnieźnie

Pomimo olbrzymich kosztów ceny nie są podwyższone!!!

Oświadczam niniejszem, że szerzone przezemnie pogłoski o p. Weydert nie polegają na prawdzie 796

Else Kittsteiner.

Służąca

potrzebna od zaraz.
Zgłoszenie w ekspedycji Dzien. Pom. 790

Restauracja leśna
Krause — Wilhelminka.
W 1 i 2 święto Wielkanocne
o godz. 3 30

KONCERT
przy kawie.
Wstęp wolny. 789

W 2-gie święto po koncercie
TANIEC
Jabłecznik. Bita śmietana.

Nowa Ameryka

W 2-gie święto Wielkanocne
odbędzie się
zabawa taneczna
począwszy od godz. 6 wiecz. do godz. 3. rano.
Uprzejmie zaprasza
788 GOSPODARZ.

5-7000 zł.

pożyczki poszukuje na czas od 9 — 15 miesięcy, stare poważne przedsiębiorstwo handlowe. Oprocentowanie podług ugody. Ubezpieczenie spadku złotego polsk. na kurs dolara i hipoteka nieruchomości. Oferty pod numer 723.

Sprzedam moją [787

fabrykę
wód mineralnych
w Brusach.

Bliższych wiadomości udzielam w Kartuzach ul. Jeziorna 6.
Leon Cieszyński.

Powabu

nadaje młode „świeże oblicze, czysta delikatna o pięknych barwach cera. Osięgnąć to można tylko przez używanie prawdziwego mydła liliowo mlecznego „Ergasta“. [Zważać na nazwę „Ergasta“ gdyż są bezwartościowe naśladownictwa. 24

Do nabycia **w Brusach**
A. Kiedrowski, Skład Kolon.
Jan Pański, Skład kolonjalny
w Chojnicach
Kazimierz Żak, Drogerja.

Baczność

Małe Osady Chojnice
Wykonuję wszelkie
roboty rolne i powoźnicze
w mieście i poza miastem.
Paweł Mechlin
Osady nr. 9.
(Nowa Ameryka) 797

